

eier d. v. s. Glommens og Lågens brukseierforening. Sistnevnte godtgjørelse blir i mangel av enighet å fastsette av departementet.

Departementet antar med Hovedstyret at staten ikke har plikt til å betale tilbake helt eller delvis den omhandlede godtgjørelse en gang for alle, når staten senere måtte tre inn i reguleringen.

I henhold til det anførte tillater man sig å innstille:

Det tillates i medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14 desember 1917 § 18 og på de der angitte betingelser Oslo kommune å nytte den vannkraft som innvinnes ved den i henhold til kgl. resolusjon av 29 juni 1934 tillatte regulering av Øyeren i den staten tilhørende andel av Mørkfoss—Solbergfoss inntil 1 oktober 1944.

10. Mesnavassdragets Brukseierforening.

(Endring i betingelsene for regulering av Mesnavatnene.)

Kgl. resol. av 15 juli 1938.

Ved kgl. resolusjon av 13 august 1920 fikk Mesnavassdragets Brukseierforening tillatelse til å regulere Mesnavatnene overensstemmende med en fremlagt plan.

Herom henvises til «Meddelte Vassdragskonsesjoner», bind VII, side 71—92.

Post 3 i de i tillatelsen tilknyttede betingelser er sålydende:

«3.

For den økning av vannkraften som ved reguleringen tilflyter eiere av vannfall eller bruk i vassdraget, skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.HK.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner, som Kongen bestemmer, kr. 0,25 pr. nat.HK.

Økningen av vannkraften beregnes med utgangspunkt i vassdragets lavvannføring før reguleringen, som for Mesna ansettes til 2 m³/sek. Ved beregning av økningen forutsettes det, at magasinene utnyttes på en sådan måte, at vannføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hvad der i hvert enkelt tilfelle skal ansees som den ved reguleringen innvunne økning av vannkraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntretr efterhvert som den ved regu-

leringen innvunne vannkraft tas i bruk. De erlegges også for de år, i hvilke reguleringen har funnet sted, før nærværende tillatelse blev gitt.»

Som det vil sees, er i paragrafens fjerde ledd vassdragets lavvannføring før reguleringen ansatt til 2 m³ pr. sekund.

Fra Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har departementet mottatt følgende skrivelse, datert 22 mars 1938 angående revisjon av de tidligere fastsatte vannføringer før og efter reguleringen i Mesnavatnene og Tyrilielven:

«Konsesjonsavgiften i henhold til reguleringstillatelsen av 13 august 1920 og 2 juli s. å. henholdsvis vedkommende regulering av Mesnavatnene og regulering av Tyrilielven er hittil beregnet på grunnlag av en vannføringsøkning av henholdsvis 1,4 m³/sek. og 0,6 m³/sek.; av sistnevnte økning skriver 0,2 m³/sek. sig fra magasinene i Kroksjø og Melsjø og 0,3 m³/sek. fra Reinsjø. Den regulerede vannføring i Mesna har tilsvarende vært ansatt til 3,4 m³/sek. efter reguleringen av Mesnavatnene og 3,9 m³/sek. efter den gjennomførte regulering i Tyrilielv, idet man overensstemmende med post 3 i konsesjonsbetingelsene av 13 august 1920 har gått ut fra en lavvannføring i Mesna før reguleringen på 2 m³/sek. Man henviser herom til hovedstyrets skrivelser av 6 januar 1925 og 16 januar 1929, jfr. departementets bemyndigelse av 30 januar 1925 og 23 januar 1929.

Den ytterligere regulering av Sør-Mesna i henhold til tillatelsen av 16 mars 1934 er efter det foreliggende hittil ikke i nevneverdig grad benyttet. Den påregnelige økning av vannføringen i Mesna på grunn av denne regulering blev i sin tid ansatt til 0,6 m³/sek., jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner», XXI, side 35 flg.

Det materiale man tidligere hadde å bygge på var temmelig mangelfullt og man har på grunnlag av det som nu foreligger undersøkt hvad der kan påregnes som økning ved de forskjellige reguleringstrinn. Man er kommet til at der — med det magasin (25,8 mill. m³) som var for hånden før reguleringen i henhold til omhandlede konsesjoner, vil være riktigere å regne med en vannføring på 2,5 m³/sek. enn med de 2 m³/sek. som er fastsatt i reguleringstillatelsen av 13 august 1920.

Økningen i Mesna på grunn av det i henhold til denne tillatelse tilveiebragte magasin (39,7 mill. m³) er imidlertid som før anslått til 1,4 m³/sek. Derimot er økningen på grunn av reguleringene i Melsjø—Kroksjø (5,8 mill. m³) og Reinsjø (8,0 mill. m³) i henhold til tillatelsen av 2 juli 1920 funnet å

måtte settes ned til henholdsvis 0,1 m³/sek. og 0,1 m³/sek., mot før som nevnt henholdsvis 0,2 m³/sek. og 0,3 m³/sek. Økningen på grunn av det i henhold til reguleringsstillatelsen av 16 mars 1934 disponible magasin i Sør-Mesna (18,5 mill. m³) er anslått til 0,2 m³/sek.

Den regulerte vannføring i Mesna skulde etter dette bli å ansette til 4,1 m³/sek. ekskl. sistnevnte regulering og 4,3 m³/sek. inkl. denne.

Med forbehold av departementets samtykke er avgiften for 1937 i henhold til reguleringsstillatelsene av 1920 innkrevet på grunnlag av de nevnte økninger på henholdsvis 1,4 m³/sek. og 0,2 m³/sek. (0,1 + 0,1). I henhold til reguleringsstillatelsen av 1934 er der ennå ikke erlagt avgift, men den skulde eventuelt tilsvarende bli å beregne på grunnlag av en vannføringsøkning i Mesna på 0,2 m³/sek.

Man tillater sig under henvisning til foranstående å be om det ærede Departements bemyndigelse til inntil videre å innkreve avgiften vedkommende fall i Mesna på det nevnte grunnlag.

Forsåvidt det i tilfelle ansees nødvendig å endre den nevnte post 3 i reguleringsstillatelsen av 13 august 1920 forsåvidt angår den der ansatte lavvannføring før reguleringen (2 m³/sek.) vil hovedstyret foreslå sådan redaksjon av postens 4. avsnitt:

«Økningen av vannkraften beregnes med utgangspunkt i den lavvannføring i vassdraget som kunde påregnes med de tidligere bestående reguleringer. Ved beregningen av økningen forutsettes det o. s. v.»

Departementet skal bemerke at lov om vassdragsreguleringer av 14 desember 1917 overlater det til administrasjonen å treffe de for avgiftsberegningen nødvendige avgjørelser med hensyn til vannføringens fastsettelse, jfr. lovens § 11 pkt. 1. Overensstemmende hermed er det — i motsetning til hvad der skjedde i her omhandlede regulerings sak — regelmessig ikke fastsatt noget angående lavvannføringens beregnede størrelse i de gitte reguleringsstillatelser. Når det, forsåvidt angår Mesnareguleringen, viser sig at den i reguleringsstillatelsen av 13 august 1920 skjedde fastsettelse av lavvannføringen nu må bli å revidere, vil departementet med Hovedstyret anse det hensiktsmessig at angivelsen av vannføringens beregnede størrelse utgår av reguleringsbetingelsene, således at det blir overlatt Arbeidsdepartementet å fastsette den lavvannføring, som blir å legge til grunn for avgiftsberegningen.

Departementet har intet å bemerke ved den av Hovedstyret foreslåtte endrede ordlyd av § 3, fjerde avsnitt i omhandlede reguleringsbetingelser.

I henhold til det anførte tillater man sig å innstille:

Post 3, fjerde avsnitt i betingelsene for den Mesnavassdragets Brukseierforening ved kgl. resolusjon av 13 august 1920 meddelte tillatelse til regulering av Mesnavatnene, Opland fylke, endres således som foreslått i Arbeidsdepartementets foredrag av 15 juli 1938.

11. Tafjord Kraftselskap.

(Tillatelse til en allerede gjennomført regulering av Kolbeinsvatn i Møre og Romsdal fylke m. v.)

Kgl. resol. av 29 juli 1938.

Ved skrivelse av 20 juli 1938 har Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet avgitt følgende uttalelse angående en søknad fra Tafjord kraftselskap, datert 24 november og 2 desember 1937 om konsesjon på en av selskapet allerede utført regulering av Kolbeinsvatn, Norddal herred, Møre og Romsdal fylke:

Tafjord kraftselskap har under 24 november 1937 sendt inn følgende andragende:

«På vegne av Tafjord kraftselskap, som består av Ålesund by og 11 landkommuner, tillater man sig å søke om tillatelse til i Tafjordvassdraget, med avløp i Tafjorden, Norddal herred, Sunnmøre, Møre og Romsdal fylke, å søke om konsesjon på regulering av Kolbeinsvatn. Arbeidet er allerede utført som et provisorium, men forholdene har medført at det er påkrevd å beholde reguleringen som permanent anlegg inntil videre. Man må dog forbeholde sig med tiden å rive den nuværende dam hvis vedlikeholdskostningene skulde bli for store. Det er dog planlagt at der før eller senere skal bygges en permanent dam.

Kolbeinsvatn har et areal på 2,97 km² ved almindelig vannstand og med et nedbørsfelt på 10,7 km². Den høieste regulerte vannstand i nuværende dam er + 1111,4 m o. h. Laveste vannstand er + 1109,0, altså en reguleringsforskjell på 2,4.

Vatnet antas i sin helhet å ligge på Tafjord kraftselskaps eiendom Kaldhussæter, og det er heller ingen som, såvidt vites, har bestridt kraftselskapets påstand i så måte. Derimot har det vært ført prosesser mellom opsittere i Skjåk og Geiranger om beiterettigheter i disse trakter. Dommen går ut på at ingen av opsitterne har særrettigheter overfor hverandre. Beiterettighetene overfor Tafjord kraftselskap er altså ennå et uløst spørsmål, men uten betydning for denne sak og kun nevnt for ordens skyld.»

Ifølge den foreliggende tegning av dammen i Kolbeinsvatn omfatter de opgitte 2,4 m reguleringshøide 1,4 m opdemning og 1,0 m senkning. Det tilveiebragte magasin er opført med 6,5 mill. m³.